

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2026
SECOND SEMESTER

Subject: Political Thoughts of Mahatma Gandhi (POLMJC-204)

Date: 13/05/2026

Total marks: 50

Time: 2.00 pm to 4.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (30)

1. Does Gandhian philosophy relevant in contemporary India?-Discuss.
2. How does Leo Tolstoy influence Gandhi's thoughts on non-violence? – explain.
3. Why Gandhi emphasise the need to return to indigenous Indian values?

Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (20)

1. How does Gandhi's concept of Swaraj relate to individual freedom and self-rule?
2. How does Gandhi define citizenship in a Ramrajya?
3. What are the key elements of Gram Swaraj according to Gandhi?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)

१. आधुनिक भारतात गांधीवादी तत्त्वज्ञान किती सुसंगत आहे? – चर्चा करा.
२. लिओ टॉलस्टॉय यांचा गांधींच्या अहिंसेविषयक विचारांवर कसा प्रभाव पडला ते सांगा.
३. गांधींनी स्वदेशी भारतीय मूल्यांकडे परत जाण्याच्या गरजेवर का भर दिला?

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२०)

१. गांधींच्या 'स्वराज' संकल्पनेचा व्यक्तिगत स्वातंत्र्य आणि स्वराज्याशी कसा संबंध आहे?
२. रामराज्यातील नागरिकत्व गांधींनी कसे परिभाषित केले?
३. गांधींच्या मते ग्रामस्वराज्याची प्रमुख तत्वे कोणती आहेत?